

ČESKOSLOVENSKÁ ANARCHISTICKÁ FEDERACE

Československá anarchistická federace (ČSAF) sdružuje místní skupiny a jednotlivce, kteří se hlásí k anarchistickým myšlenkám. Jsme svobodomyšlný kolektiv sdružující pracující, nezaměstnané a studenty na anarchistických zásadách. Rozumíme tím federalismus, samosprávu a aktivitu zdola. Nemáme žádné vůdce, všechna rozhodnutí jsou přijímána všemi členy, případné funkce jsou volitelné a kdykoli odvolatelné zdola. ČSAF usiluje o vytvoření svobodné a samosprávné společnosti založené na územní a výrobní samosprávě, federalismu, rovnosti, solidaritě a sociální spravedlnosti. Společnosti, kterou budeme spravovat my samotní – obyčejní lidé – pracující, studenti a důchodci. ČSAF se věnuje propagaci anarchistických myšlenek a materiálů, různorodým akcím, aktivitám a kampaním, které považuje za důležité. Sdílíš podobné myšlenky a myslíš si, že organizováním můžeme snadněji dosáhnout spousty věcí, snadněji a účinněji bránit svá práva a prosazovat své potřeby? Přidej se k ČSAF nebo s námi spolupracuj.

WWW.CSAF.CZ

Anarchistická revoluční organizace a lidová samospráva

NAKLADATELSTVÍ
ČESKOSLOVENSKÉ ANARCHISTICKÉ
FEDERACE

kde se může uskutečnit jediný životaschopný model jednoty: jednota v přímém boji proti státu a vlastníkům. Samozřejmě jednota pro nás neznamená „stejnost“ myšlení a praxe. Nikdo není povinován se této jednoty účastnit, tedy ani revoluční organizace, avšak každý musí chápat a snést následky svých činů, které, byť činěné s dobrým úmyslem, ho mohou vylučovat ze společenství. To jednoduše vyplývá z principu federalismu.

Od bojových výborů a stávkových výborů k radám pracujících

Bojové výbory nebo stávkové výbory jsou místem sebevzdělávání a prostředkem obrany tváří v tvář kapitalistickému vykořisťování.

Avšak v případě revoluční situace je těmto výborům předurčena změna. Z nástrojů boje se mohou tyto výbory změnit pokud to situace dovolí, na rady pracujících. Tedy na prostředky revoluční společnosti, povolané řešit problémy a jednat ve věcech, jakými jsou vybudování výroby, distribuce a spotřeby na anarchokomunistických principech, organizace života v obcích, (ozbrojené) ochrany revoluce, atd...

Tato transformace bojových výborů do rad pracujících je logická. Lidová samospráva se rozvíjí a nabírá sílu v bojových nebo stávkových výborech, a když to vzájemný poměr sil dovolí, masy uskutečňují revoluci. Dělají ji ale přirozeně s použitím svých nástrojů – výborů boje (orgánů samosprávy)! Střetnutím se s novými úkoly (organizací samosprávy) nevyhnutelně mění svou podstatu, aby se adaptovaly a odpovídaly nárokům nové situace.

Rady pracujících je možné definovat jako organický projev lidové samosprávy, prostředky osvobození mas a přeměny

sebe samé, nastoluje „diktaturu proletariátu“ a zmocňuje se státu s úmyslem organizovat socialismus. Ve skutečnosti tento postup spěje k uchvácení revoluce avantgardní stranou, která se vyvíjí v novou vykořisťovatelskou třídu, pomocí kontroly státního aparátu a znárodněné ekonomiky. Dochází ke splynutí státu a strany, k diktatuře strany s pomocí státu policejního charakteru.

Parlamentarismus i reformistický syndikalismus vedou k třídnímu smíru, k upuštění od revoluční perspektivy. Důsledkem je integrace levicových politických stran a reformistických odborů do kapitalistického a státního pořádku. Ve skutečnosti tak slouží jako nástroje sociální kontroly a odnětí veškeré odpovědnosti masám.

Parlamentarismus, reformistický syndikalismus a leninismus mají jedno společné: pohrdání masami. Vskutku. Z pohledu straníků těchto idejí nejsou masy způsobilé osvobodit se samy, analyzovat situaci, stanovit jasný sociální projekt.

Masy jako stádo ovcí prý potřebují pastýře. Vybízejí je k hlasování pro dobré politiky, kteří hovoří a rozhodují za ně, pro ušlechtilé odborové funkcionáře, kteří hájí především zájmy vlastníků. Druzí, označující se za „revoluční elitu“, touží po tom, aby kontrolovali boj a řídili jej. Všude je možné objevit fenomén byrokratizace, myšlenku, že masy se hodí pouze na to, aby následovaly hesla, a že se nemohou samy organizovat a provádět samosprávu. A proto... Pokaždé, když vznikaly revoluční situace (Pařížská komuna r. 1871, španělské revoluční komuny v r. 1873, ruské Sověty z let 1905 a 1917, německé dělnické rady let 1918-1919, italské dělnické rady r. 1920, španělská revoluce 1936, atd.) nebo významný sociální pokrok (Francie 1936 a 1968) – byly důsledkem sebeorganizace a přímé akce mas. Nikoli pokynů stran a

pomáhá pozvolna rozvoji jiného myšlení, odepření poslušnosti, rozhodnému a masovému občanskému odporu.

- Budovat strukturální základy kontra-společnosti (rovnostářské kooperativy, samosprávné squaty, vzájemné pojišťovny, obecní výbory, knihovny a kluby, alternativní média, atd.) Jde o to, aby byly tvořeny paralelně k existující kapitalistické společnosti základy společnosti budoucí.

- Je samozřejmě mnoho dalších úkolů, které si vyžaduje každodenní realita našeho boje. Jak vidíme, úkoly jsou rozsáhlé a organizace je nikdy nemůže řešit jak je třeba, pokud si činí nárok na to, aby toto vše uskutečnila na vlastní pěst. Ve skutečnosti musí tyto úkoly plně pochopit a pracovat na jejich uskutečnění v nitru mas, bok po boku s nimi.

Revoluční organizace není cílem sama o sobě. Je nezbytné ji chápat ve skutečnosti jako sociální prostředek. Prostředkem jehož základní cíl spočívá v rozvoji lidové samosprávy. Pouze ta může jednoho krásného dne, snad, přivodit hluboké sociální změny.

Nezbytnost lidové samosprávy

Ve výše zmíněných bodech je možné objevit projev toho, co lze nazvat lidovou samosprávou, a to jak probíhá její rozvoj.

Lidová samospráva je nejpevnější a nejhouvernatější způsobilost mas k sebeorganizaci, k sebeobraně před nespravedlnostmi vznikajícími z kapitalismu, k samostatnému řízení svého boje (a do jisté míry, své vlastní budoucnosti), k tomu, aby představovaly sebe samé a k rozvoji revolučního projektu. Jen lidová samospráva může osvobodit ohromnou sociální sílu, potenciálně skrytou ve vykořisťovaných masách.

Revoluční organizace sebe může chápat pouze jako organizaci globální, spojující v sobě politický a sociální boj proti stejně tak globálnímu systému vykořisťování. Všechny problémy spolu vzájemně souvisejí a nic nesmí zůstat cizí naší integrální (celistvé) formě syndikalismu. Na rozdíl od leninistů a oficiálních odborů musí organizace rozvíjet decentralizovanou a federalistickou podobu organizace. Samozřejmě federalismus, který spočívá v kolektivní dohodě o všem, co se týče organizace a její teoretické a praktické orientace, nemá nic společného s autonomismem. Federalismus je zaměřen na společný postup kupředu. Autonomismus velice často myslí jen na možnost dělat si co chceš, bez ohledu na jiné základní struktury. Je tak zaměřen na egoismus a izolaci.

Pevné federalistické fungování garantuje to, že právo přijímat rozhodnutí je soustředěno v základních strukturách, a že jimi určené správní instance mají jen výkonnou roli. Zaručuje jistotu v tom, co se týče základních principů (roztržka se systémem, celistvost, třídní boj, federalismus, atd...) Propojení mezi ideou a praxí omezuje na minimum (avšak nevyklučuje) riziko byrokratické a reformistické degenerace.

Revoluční organizace se neúčastní žádné volební maškarády, povoláné k legitimizaci systému.

Je decentralizovaná a federalistická.

Je v rukou základních organizací, které ji tvoří (tedy jejich schůzí).

Je zároveň politická i sociální.

Je současně anarchistická i syndikalistická.

Boj ano, ale nejen na pracovišti. V místě bydliště, ve školách. Klást odpor je třeba všude. Je zapotřebí usilovat o přítomnost ve všech sférách společnosti.

Boj ano, ale samosprávný, mezioborového charakteru, vytyčující sjednocené požadavky, popírající rozdělení pracujících podle hierarchických znaků zařazení, platů a postavení, rozvíjející rovnost ve vztazích mezi muži a ženami, tuzemci a imigranty, jednotlivými etniky a kulturami, překračující mzdové a reformistické rámce, aby se stal kritikou systému, aktivní solidaritou všech se všemi, semknutím mas s cílem dosažení anarchistického komunismu.

Role revoluční organizace

Revoluční organizace nemá být povolána kontrolovat boj, řídit masy v hnutí a podmaňovat si je. Tím více si nemůže činit nároky na to, aby je zastupovala, mluvila a myslela za ně. Zkrátka, nemá se pokoušet nahradit je.

Má usilovat o samosprávnost mas. Její role tkví v tom, že se má snažit pomoci vzít masám svůj osud do vlastních rukou, pro sebe samotné. Je důležité, aby se dokázaly sebeorganizovat a realizovat samosprávu svého boje, být jeho kolektivním pánem.

Revoluční organizace ať se tohoto boje účastní a pomáhá ho rozvíjet. Nemá ho ale řídit, protože tento boj náleží těm, kdo ho ožívují zdola.

Revoluční organizace hraje roli rádce a inspirátora. Existuje, aby lidem pomáhala bojovat, využívat akumulovanou zkušenost sociálního boje, a především aby se cestou

propagace a diskusí na společných shromážděních, demonstracích a v okupacích snažila dodat smysl tomuto boji.

Úkoly revoluční organizace jsou rozmanité a vyplývají z jejího základního účelu – pomáhat jako nástroj těm, kdo jí tvoří:

- Objasňovat povahu fungování a logiku kapitalistického a státního systému a samozřejmě odhalovat jeho nesčetné zločiny.
- Vysvětlovat a napomáhat rozvoji sebeorganizace a samosprávy v boji, přímé akce a federalismu, jako jediné cesty k osvobození.
- Odhalovat machinace politiků, korporací, nacionalismu, sexismu, fašismu, informačního šílénství (médiá) a vést s nimi boj.
- Dodávat boji širší perspektivu: ideové a praktické východisko za hranicemi existujícího sociálně-ekonomického systému.
- Navrhovat a zdokonalovat projekt společnosti, který může sloužit jako životaschopná alternativa kapitalismu, a objasňovat, co v sobě na praktické úrovni uchovává vůli ke konkretizaci tohoto projektu.
- Přinést vklad k rozvoji aktivní a uvědomělé solidarity vykořisťovaných všude, kde má místo útlak. Bojovat s represemi ze strany vlastníků a/nebo státu.
- Pomáhat rozvoji kultury boje mezi pracujícím obyvatelstvem, která je nevyhnutelná pro jeho každodenní obranu, která odmítá buržoazní politické a morální koncepce. Ve zkratce,

odborů, dokonce i když se některé z nich někdy aktivně hnutí účastnily. Leckým tolik haněné masy často byly mnohem pokrokovější, než ustaviční vůdci, činící si nárok zastupovat je.

Parlamentarismus, reformistický syndikalismus a leninismus vedou kamkoli, ale ne k sociální revoluci. Nelze je v žádném případě považovat za revoluční prostředky. Ve skutečnosti slouží jako překážka na cestě rozvoje revolučních schopností mas. Mas, které se ustavičně snaží zneužívat pro uskutečnění svých ambicí, touhy po moci, nebo pro zachování statu quo, v němž se tak pohodlně zařídili. Nikdy neprovádějí likvidaci vykořisťování, útlaku a marginalizace. Sociální revoluce může být pouze výsledkem rozhodné, uvědomělé a koordinované akce mas. Ony a pouze ony jsou povolány vykonat zkušenost a konkretizovat svobodně-komunistický projekt.

Charakter revoluční organizace

Vycházejí z tohoto, organizace může být revoluční jen v tom případě, pokud vystupuje za naprostou roztržku s existujícím systémem. To znamená, že musí odmítat všechny formy parlamentarismu, odborové nebo politické volby, třídní spolupráci, účast v řízení i nároky na to, aby byla zástupcem mas.

A co víc, musí zavrhnout jakoukoli myšlenku dělení na „politické“ a „sociální“ (příčemž v takovém dělení „politické“ podléhá stranám a „sociální“ odborům, což je z našeho pohledu příliš zjednodušené vidění věcí). Domníváme se, že takové dělení může být jen na závadu rozvoji schopností vykořisťovaných k odporu.

Právě v lidové samosprávě leží klíč k opravdové sociální revoluci, konstruktivní a osvobozující. Lidová samospráva může vzniknout pouze pomocí sociálního boje, každodenního odporu ke kapitalismu v nejrůznějších podobách a, jak doufáme, jednoho krásného dne se bude schopna sama reprodukovat. Může být pouze výsledkem dlouhodobého sociálního procesu, který má své fáze vzestupu a poklesu. Pro masy je důležité, do jaké míry se ukážou schopné nashromáždit, vyjadřovat a předávat teoretické a praktické poznatky, nabyté zkušenostmi.

Nevyhnutelné je, aby organizace pracovala jak na vlastním zdokonalování a na vlastní kvality sociálního prostředí (nástroje), tak i na procesu zesamosprávnění mas. Je povolána vnést přínos do formování a rozvoje tohoto procesu a snažit se co možná nejjasněji orientovat ho na cestu sociální revoluce. Ale nikoli s pomocí úskoků, manipulace a podrobování. Ne. Musí přesvědčovat a jít příkladem.

Zároveň podotýkáme: fakt, že organizace pracuje na zesamosprávnění mas, nikterak neodporuje tomu, že sama může nabýt časem masovou podobu. Pokud se v průběhu boje organizace ukáže masám jako efektivní a užitečný nástroj, část z nich se logickým způsobem přidá, aby jí posílila. Masy podporují organizaci tehdy, když ona podporuje je.

Lidová samospráva získává formu skrze sebeorganizované a samosprávné výbory boje. Zcela očividně to nevylučuje účast anarchosyndikalistické organizace v tomto boji, ale vylučuje to její kontrolu nad hnutím, pokud toto hnutí není organizace sama (což, jak bylo řečeno se stát samozřejmě může). Pravomoci činit rozhodnutí patří těmto všeobecným bojovým shromážděním tam, kde se mísí členi a nečleni syndikátů (v obecních výborech – pracujících, nezaměstnaní a studenti), tam,

Anarchistická revoluční organizace a lidová samospráva

Společenská hnutí vyzkoušela mnoho různých cest domněle vedoucích k transformaci společnosti, k likvidaci kapitalistického vykořisťování, k socialismu – parlamentarismus, reformistické odborářství, leninismus... Není žádnou novinkou, že tyto cesty vedou ke krachu.

Parlamentarismus je orientován na volby, tj. na hledání širší voličské základny, a proto na odmítnutí revolučních zásad, schopných vystrašit spořádaného voliče, či odradit sponzory. Je to léčka. Změnit společnost je daleko těžší, než vhodit hlasovací lístek do urny. A co více, státní převrat (a to, co po něm následuje: výjimečný stav, atd...) může kdykoli vést ke zrušení parlamentu, jenž by se ukázal příliš pokrokový v měřících vládnoucí třídy.

Reformistický, ideologicky neutrální syndikalismus (odborářství), nacházející se v zajetí čistě materiálních požadavků (důležitých, ale nedostačujících) se není v rámci kapitalistického systému schopen stát nástrojem skutečného osvobození vykořisťovaných. Rychlou byrokratizací se tento typ odborové organizace snaží stát zprostředkovatelem uznávaným státem a vlastníky. A vcelku se jí to daří. Do popředí se dostávají takové pojmy jako „umění vzbuzovat důvěru“, „realismus“, „současnost“. To slouží k zakrytí nejhorší ničemnosti. Nastolován je třídní smír, jehož cenu musí platit pracující. Takové odbory netouží po likvidaci vykořisťování, ale naopak vedou vyjednávání s kapitalisty o jeho míře.

Leninistické organizace sebe označují za avantgardu (předvoj). Předkládají lživou ideu toho, že se řízení revolučního boje musí nacházet v rukou „elitní“ strany, krajně centralizované a sebe pokládající za nositelku jediného správného poznání. Avantgardní strana, využívající masy, neschopné osvobodit

společnosti. V základě představují živou a rozvíjející se sebereprezentaci mas. Revoluční organizace musí pracovat v pouze účastnit tohoto boje, být mezi masami vedoucími tento boj, silou, která vystupuje s návrhy, špičkou v teoretickém plánu a především v jeho praktickém naplňování těchto radách stejně, jako v bojových nebo stávkových výborech. Nesmí plnit funkci řízení revolučního boje.

Hovoříme o tom, že je nutné jít příkladem, a ne uchvacovat vedení. A nyní, více než kdy jindy, jde o to přesvědčit... a budovat.

Sociální revoluce může být jen dílem mas. Znamená to odmítnutí myšlenky, že sociální revoluci může uskutečnit pouze organizace. Základy společenské reorganizace musí být pouze výsledkem uvědomělé, rozhodné a samosprávné revoluční práce mas: rad pracujících a studentů, rad obecních, atd. Teprve pokud jsou tyto rady identické s orgány revoluční organizace, pak jedině můžeme mluvit o uskutečnění revoluce organizací. Skutečnost, že by nastala podobná revoluční situace jako ve Španělsku v r. 1936, kdy měla Národní konfederace práce v mnoha městech postavení hegemonu, má však jen málo šancí se opakovat. Stát se o to postará. Samozřejmě to nelze tvrdit s naprostou jistotou.

Je však jedno, bude-li anarchokomunistická sociální revoluce uskutečněna skrze rady pracujících nebo pomocí specifické masové organizace. Důležité je, aby byla uskutečněna.

Karel Rosák, Pavel Pecka, www.anarchismus.org